„… Valamit mindenáron befejezni, elérni, megvalósítani, felépíteni…”

[1]

Nem el?ször jársz Pécsett, „ritmusos visszajáró” vagy: 2009-ben, 2010-ben és 2013-ban is dolgoztál a társulattal – rendeztél (Márk evangéliuma) és játszottál is (Küklopsz, Úri muri). Most újból rendezel a JESZ-ben. Színészként kezdted a pályádat Békéscsabán, majd Marosvásárhelyen rendez?-diplomát szereztél, aztán leginkább színészként dolgoztál Szatmárnémetiben. Színész vagy, aki rendez?vé vált vagy rendez?, aki nem mellesleg színészaggyal, -gyakorlattal rendelkezik?

Színész vagyok, aki a színészi tanulmányait a rendez?i alkotó munkában szeretné kamatoztatni és fordítva.

Régi-új társulati tagként hogy látod a JESZ-t? Miben más most, mint mondjuk 5-7 éve? Mik a tapasztalataid? Érzel változást?

A JESZ egyedülálló és hiánypótló színházi alternatíva. Egyedülálló, hiszen profi körülmények között lehet?séget kínál a mindenkori színházi alkotói folyamatok kibontására. Hiánypótló, mert els?sorban egyetemistákat szólít meg, hív, avat be a színházcsinálás rejtelmesen gyönyör? és sokszor kínkeservesen nehéz világába. A JESZ az mindig is JESZ marad, csak az emberek változnak, cserél?dnek. Öt és hét évvel ezel?tt is igaz volt rá az, hogy sokan kirepülnek, de sokan vissza is térnek id?r?l id?re. Azt hiszem, hogy ebben is van az egyik nagy varázsa a JESZ-nek, hiszen ez a hely befogad, felnevel, elenged és visszavár. Az itteni tapasztalataimról a próbák, el?adások, nagy beszélgetések, viták és szép megfejtések tudnának h?en mesélni. Ezekb?l következik, hogy mindig jó visszatérni ide és viszontlátni a kollégákat.

Erdélyben végeztél, ott k?színházakbendolgozol, m?ködsz. Itt, Pécsett egyetemi hallgatókkal, illetve civil foglalkozást is ?z? színészekkel foglalkozol. Sokféle környezetben megfordulsz: érzel különbséget a JESZ társulatának és a k?színházi együtteseknek a munkájában, a munkához való viszonyában?

A Csíki Játékszínbe, (Csíkszereda Önkormányzati Színháza) szerz?dtem. Az idei évadtól kezdve ott folytatom a színházi munkámat, mely egyben a tanulmányaim folytatása és továbbfejlesztése is. Azért nem szeretem az ilyen jelleg? összehasonlításokat, mert nem vezetnek sehová. Bárhová is sodorja az embert az élet, csak a munka számít. Természetesen az alkotói munkára gondolok, amiben nagyon sok ember közös akarata, ereje, hite, elképzelése és áldozata kovácsolódik egybe. Nem a különbségek a fontosak, hanem az emberek, akikkel együtt dolgozol. De, hogy a kérdésre is válaszoljak: a különbség alapvet?. Amíg egy k?színházi társulat minden egyes tagja ebb?l a m?vészi alkotói munkából keresi meg a napi betev?t, addig a JESZ-esek önszántukból, saját döntésük alapján, néha keserves egyeztetések során jönnek, és az egész napi ny?göt maguk mögött hagyva beállnak próbálni, játszani, álmodni.

A készül? produkció, a JESZ új bemutatója, a K?m?ves Kelemen-történet, de nem a hagyományos módon nyúlsz, nyúltok hozzá. Kiindulási pontként vegyük az el?adás m?faját. Mi is ez?

Az el?adás m?faji besorolása: mozgásszínházi oratórium. Ez a megnevezés áll a legközelebb ahhoz a koncepcióhoz, amit hárman, Moldován Blanka zeneszerz?, Györfi Csaba koreográfus és jómagam megálmodtunk. A K?m?ves Kelemen balladájának nem hagyományos megközelítése abban áll, hogy nem használunk prózai szöveget az el?adásban. Mindent alárendeltünk az él? hang és dallam, valamint a koreografált mozgás és gesztus kifejez? erejének. Blanka és Csaba vállalta az oroszlánrészét ennek a színházi munkának, hiszen ?k azok, akik a forgatókönyv alapján „bepróbálják” a zenei és a koreográfiai részeket a színészekkel.

Nincs szövegkönyvetek. Miben más ez a próbafolyamat?

A szövegkönyvünk az a kanavász, vagy ha úgy tetszik forgatókönyv, amit hárman írtunk a ballada alapján. Ebbe a forgatókönyvbe a f?bb irányokat és a megközelítést írtuk bele, pontosabban azt, hogy mett?l meddig tart egy rész, mi az ideje egy zenei motívumnak, az milyen jelleg? legyen stb. Többet nem árulhatok el...

Miért ez a történet? Miért most? Mi foglalkoztat benne?

Azért ez történet és különösképpen most, mert örök érvény? emberi dilemmára mutat és kérdez rá a m?. Valamit mindenáron befejezni, elérni, megvalósítani, felépíteni… Hol húzódik az a láthatatlan vonal vagy határ, amelynél megálljt mondunk és behúzzuk a féket? Látjuk-e és érzékeljük-e, hogy a mi életünkben is vannak ilyen és ehhez hasonló helyzetek? Mindezek mellett kódolva van a balladában az áldozathozatal, az ?szinte és meg nem rendül? szeretet és a tiszta, mélyr?l fakadó megértés és elfogadás.

Vannak köztünk ilyen emberek? 2016-ban találkozol K?m?ves Kelemenekkel?

Naná, hogy vannak. Mindannyiunkban ott szunnyad, ébred és munkálkodik a K?m?ves Kelemen-i mentalitás. Ennek a balladának ?sid?kig ér? gyökerei vannak. Biztos vagyok benne, hogy nem csak a véletlen m?ve, hogy fennmaradt és, hogy ma is érvényes kérdéseket és témát boncolgat.

Rád mi vár még a 2016-2017-es évadban? Pécsr?l hova mész tovább?

A bemutató után rohanok haza Csíkszeredába, ahol egy mesejátékot kezdünk el felújítani. Igazából elkezdek dolgozni az új kollégáimmal, az új társulatommal, az új évadban.

Ez az év nálunk az ünneplésé. Mit kívánnál ez alkalomból magadnak, mint JESZ-tagnak

és mit a társulatnak, magának a pécsi egyetemi színháznak?

Az ünneplés és a huszadik évforduló egyben összegzése is annak, ami eddig volt, ugyanakkor a jöv? felé is iránymutató lehet. Csak azt tudom kívánni, hogy soha ne sz?njön meg a kollégák-játszótársak játékkedve, kíváncsisága, játékba vetett hite, egymás és önmaguk felé az alázatuk-tiszteletük és, hogy együtt ápolják-építsék a JESZ múltját, jelenét és jöv?jét.

Kérdezett: Rátkai Andrea

Forrás webcím:https://jesz.pte.hu/valamit_mindenaron_befejezni_elerni_megvalositani_felepiteni

Hivatkozások
[1] https://jesz.pte.hu/sites/jesz.pte.hu/files/styles/large/public/kanyadi_szilard_0.jpg?itok=LYFRIR9v